

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Begrædelser ofver Valentin Korn 1676

Citation: Kingo, Thomas: "Begrædelser ofver Valentin Korn 1676", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter 2*, udg. af Hans Brix ; Paul Diderichsen ; F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 107. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo02val-shoot-workid67402/facsimile.pdf>
(tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter 2

Begrædelser	
ofver	
dend Danske og Svenske Tvæ-Tule,	
VALENTIN Korn,	
Værdige etc. og Velfortiente etc.	5
Fordum og forløbne	
Præsident i Landskroone	
hans	
Tredie HOSIANNA	
Anno 76. in Majo.	10

Du Danske KLINTE-KORN, og Sverrigs Brænde-
nelde,
Her *Præsident* (med Gunst og Reverends at melde)
Ey! siig mig dog huad Brems din Asen-Pande stack,
Dend Tiid du først udaff Poeters Kilde drack! 15
Vi seer dit Speege-Drog, som Saul iblant Propheter,
Vi dig og ærer som hans Asen blant Poeter,
Vi seer dit Gumle-Riim, din Rjme-tygge-Mad,
Halff Dansk, halff Svensk udi din Ynskis Snylte-Fad.
Dit *Hosianna* tiit mig kommer til at græde, 20
En Kierling hoste maa, der færdig var at qvæde,
Og nep kand holde fast, for din Poete Sliim,
Men vander Øyne ved dit Plocke-Fiske Riim.
Ey kand mand undre det, at ærlig Svenske giøre
Hvad deris KONGE kand til ald Lyck-Ynske høre, 25
Hver ærlig Undersaat der til forplicted er
Hand til Guds Salvede Guds Naadis Ynske bær,

Tekstgrundlag: Originaltrykket (KB).

Mens aldrig kand jeg troo det Sverrigs KONGE blifver
Dig høyt forplicted for du Hyckle-Riim opskrifver:
Saa taabelig er ey i Sverrig nogen Stand,
Der jo begrjber det du est en Troo-løs Mand.
5 Har du dit eget Folck og Føde-Land besveget,
Og i din Ræfve-Pelds i Sverrig længe hveget,
Vel vide de at naar dit Skalcke-Skiul og Ham
Affdragis, at dit Bryst er blotted udi Skam.
Est du en *Præsident*? der vil aff Staden flytte
10 Naar Krijgshær er for Dør? Du est en Løbe-Skytte,
En Ludring, Lurifas, en Flacke-Vibes Blod,
Aff hvilcket aldrig vaar en stridbar Ørn opgrod.
Saa mangen ærlig Mand stod ud den haarde Tuuste,
Der DANNER-KONGIS Storm oppaa Landskrone puuste,
15 Hver ærlig Mand oc fick en Konge til alt Got,
Dend Tijd Kong CHRISTIAN vandt baade Stad oc
Slot.
Men din Samvittighed dit Skalcke-Hierte picked,
Dit Blod bleff i dig kaldt, du gulpe-græd oc hicked,
20 Den Tijd du saae hvordan hans MAJESTET lod staa
Til Skaane med sin Magt, sit Land igien at faae. ||
Du smurde Støfle strax, dit *Præsidente*-Sæde
Ey kunde giffve dig en fattig Bysvends Glæde,
Thi det dig stack maa skee i din Perrycke-Top,
25 At mand dig agtted at lit høyre løffte op!
Det staa nu ved sit værd! dit deylig *Hosianna*,
Som i din egen Mund er sødt maa skee som *Manna*,
Det vil vi høre paa hvordan det lader dig,
Jeg veed du dømmer dog som Aben gjør om sig.

14 -KONGIS] AB maaske Fejl for -KONGENS

{ Nu ret Tjedh mon dhet ware,
 { At Eders Mayestet kommer til Schaane-Lannd,
 { Dhet Konnung *Carl Gustaff* indtog ved Helte Hannd,

Sig mig hvad Helte-Haand vort Skaane har indtaget?
 Hvor bleff der nogen Leyr for nogen Fæstning slaget? 5
 Hvor vaar den Svenske som i Skaane svedte Blood
 Paa Vold der hand tog ind med stormer Hand oc Food?
 Hvad Salig Konning CARL ved Himlens Haand bleff

skiencked,

Hvad Land oc Ledemod Gud Dannemarck afflencked 10

Til sin bestemte Tjd, staar til igien at faae
 Ved Guds oc Kongens Haand, som det nu kiender paa.
 Vor prjselig Monarck, Kong *CHRISTIAN* dend Femte,
 Hvis væbned Helte-Haand Guds Hielpe-Haand ey glemte
 Endnu i noget Tog, hand skal ved Helte-Haand,
 Opløse sine Land fra fremmed Aag oc Baand.
 Saa naar din Hutler-Haand op i din Albu svinder
 Da skal hans Helte-Haand, som Himlens Hielp befinder,
 Regiere Seyer-riig paa baade Jord og Vand
 Naar du Feldtmarskalck er for Sviin i Lappe-Land. 20

{ Oc at i egen Groop the sielfver nedertrædis
 { Under vor Konnungs Foot etc.

Løft Fooden ey for høyt, Hr. *Præsident*, du torde
 Snart baglænds falde i dend Graff du dig selff gjorde!
 Deel ey ved KONGERS Graff og deris Giernings Grøft 25
 De fra dit Gaase-Vid er alt for høyt opløft.

{ Thi the uthan all Skiäl begyndt har og paaført
 { Vor Konnung thenne Krieg etc.

Pudslunden *Valentin!* naar (pokker) est du blefven
En saadan grum Statist i KONGERS Sager drefven?
Siig mig naar vaar du sidst udi Geheime Raad?
Maa skee dend Tiid din Kaal du eene Hiemme aad!
5 Et herligt Hofved maa der paa dig DOSMER være,
Du veed vist Gaase-Æg med good Forstand at skiære,
Men du kand for ud see huad RET og SKIEL der staar
I KONGERS Sager, hvor en Narr ey Øye faar ||

☛ { Som aldrig før var hørt, etc.

10 Om begge Øren vaar dig aff i Stumpen skaaren,
Saa vaar din Høre-Sands dog ick saa forlaaren
Du jo vel hafde hørt flux meer end dette nu
Om du kun atten Aar kom ellers ret ihu.

☛ { Her lefver nok endnu den gamle Svendske
Gud etc.

Du Catechismus-Drog, du Syrisk-Spotte-Mule,
Gjør du en GUD paa Bierg, og anden GUD i Hule?
Dend gamle Svendske GUD, er hand en anden GUD,
End dend du lærde her i Børnelærdoms Bud?
20 Er GUD ey altid GUD? saa vel hos dem hand kiender,
Med Riis og Refselse, som dem hans Himmel-Hænder
Til Skyen løfter op? I Medgang og i Meen
Er hand hvert Folckis GUD, og dog er GUD kun een.

☛ { Troe mig kun sandelig TROMMEN faar annat Liud.

25 Est du Her *Præsident* end og saa TROMME-SLAGER?
Jeg seer du kyndig est i allehaande Sager!

Maa skee det vaar og dig, som mig bleff sagt i Fior,
Der vaar TROMSLAGER for Troldkonerne i Nord.

{ Forgieffvis er och ey *Suedies Zebaoth Herre,*
Deds Nambn *DEUS* i *SUED* saalunt at *accordere.*

Jeg maa bekiende det du stafver fix tilbage 5
Du kand aff Mødingen det reene Guld opdrage,
I Naufne-Vexling har du saare goed Forstand,
Jeg seer vel at du est dog icke saa i Band!
Din *SUED* vel dryppet har udaff din Trunte-Pande,
Før *SUED* og *DEUS* du fick Bogstav-vijs at stande, 10
Dog før du kunde naa din Konst-riig Artighed
Da hug du, som en Skalck, ald Rumpen udaff *SUED*.*
Thi hvad er *SUED* for sig? hvor lærde du den Gloose?
Dend har du betled aff en fremmed Staader-Poose!
Giør dog, jeg beder dig, de Svenske ingen Spot, 15
De andet ey aff dig forskyldet har end Got.
Kand *DEUS* udi *SUED* saa herlig *accordere*
Da leeder du vel ud slig deylig Indfald flere,
Du vender nock, naar du begynder ret at gloo,
Det de *Ebræers* { $\mathcal{W}\mathcal{W}$ } om til en Rommer { *SUS* } 20
{ *SUS* } { *Soo* }

* Thi *SUED*, for sig self, kand icke sigis at være enten *SUEDIA* eller *SUEDUS*, derfor hug hand det sidste aff, at hans Indfald kunde være diß meere næt, oc Meningen diß meere Skarn. Ellers fornemmer jeg hand har løsket en *Anonymi* eller Naun-løs ærlig Tyskis Skrift, som i 25 nærværende Aar er udganget, i *SVED, DEUS*. I det efrige vil jeg hafve hannem henvijst til Smaasinkerne i Upsal, at de binder Uglen paa Præsidenten, fordi hand ey med Forstand haffver læst de Svenskis Naun-Oprindelse hos *Loccenium de antiq. Sued. Goth. lib. 1. p. 11. 12.*

12 Noten staar i AB i ydre Margin. 26 udganget,] udganget AB
29 Sued.] maatte Fejl for Sveo-

Hand gifv' nu Lyck' som før sampt Hielp (hos
 min Poet)
 Jag skrifva maa og spaa som en ret sand Prophet.

Her *Præsident Poet*, jeg ynsker dig til Lykke,
 5 Her *Præsident Prophet*, jeg kand dog ey samtykke
 Og ey indbilde mig at Sverrig dig har seet
 Paa andre Maader an, end Baals sand Prophet.
 Hvad Lykke Himmelen til Sverrigs Krone vender,
 Dend kommer fra Guds Haand (som du maa skee ey kiender)
 10 Hvad Lykke vor Monarck her efter vorde maa,
 Den kand din FLEGEL-PEN ey sætte Klick oppaa. ||

At dette Skarns Skielde oc Skum-Korn
 diß bedre kand fradriffis, offverleffveris her hos
 tryckt et heel Trug fuldt aff hans tredie *Hosiannas*
 15 ugemene Indfald fra først oc til Enden.

Hosianna Konnung CARL,

Wählkommen Konnung blijd, min aldra-
 nadigst Herre,
 Wählkommen Tusindfold, nu ret Tjedh mon dhet ware,
 20 At Eders Mayestet kommer til Schaane-Lannd,
 Dhet Konnung *Carl Gustaff* indtog ved Helte-
 Hannd,
 Och lämbnadt sin Herr Sonn, som kom uthi hans Ställe,
 Hans Konglig Mayestet til Styrcke, Macht, och Wälde

En tryg befästet Gräntz for heele Swergis Boe,
Sambt Rijcket, Landh, och Folck, til Säckerhet och Roe,
At *maintenera* dhets for Findens Offverfall,
(Som seys) sich Ernar hijt i mange Tusindtal,
Kom store Michael, Kriegz-Engel, Seyer Fürsta, 5
Oc hielp nu Konnung CARL, hannd sig wähl kand til Rusta,
Til Krieg och til Forswar, emodt hans Finders Macht,
Huartil så Oforskylt dhe honom haffver bracht,
Kom stärcka Zebaoth kom låth digh ey forhala,
At theris eget Blood sielff mage dhets bethala, 10
Styrck voris Konnungs Arm, såsom en striedt bahr
Heldt
At driffwa Findens Macht från Städer, Siö, och
Feldt,
Oc at i egen Groop the sielffver nederträdis, 15
Vnder wor Konnungs Foot, så wi i tigh må glädies.
Thij the uthan all Skiäl begynt har oc paafört,
Wor Konnung thenne Krieg, som aldrig för war
hört.
Han tenckte uthi Frögd at taga mot sin Krona, 20
Som Gud honom beskärtdt, the wille dock ey skona:
Men hindra hans Forsätt och wenlige Tilbud,
Med Krieg och Offverfall, med stormer Hand
och Skud.
Nu Gud som rettwijs er i alla sina Domma 25
Skal latha them forwist fortienten Lön bekomma:
Her leffwer noch endnu then gamle Swendske Gud,
Troe mig kun sanderlig, Trommen faar annat Liud.

2 Landh] Ländh AB 3 *maintenera*] *maintenera* B *maintenere* A
5 Kriegz-Engel] Kriegz, Engel AB

Forgieffvis er och ey *Suedies Zebaoth* Herre
Deds Namn *DEUS* i *SUED* saalunt at *accordere*,
Hand giffv' nu Lyck' som förr samt Hielp (hocs
min *Pöet*)

5 Jag skriffwa maa och spaa, som en ret sand
Prophet.

VALENTIN Korn
President i Landskroone

8 *President i Landskroone*] *mgf. B*